

Forskningstræning: Fra evidens til guidelines

12.-13. november 2009

Evidensbaseret medicin

"Europæere har brug for nemme forklaringer. De vil til enhver tid foretrække en entydig løgn for en modsigelsesfyldt sandhed."

"Frøken Smillas fornemmelse for sne" af Peter Høegh

Anette Tønnes Pedersen

Gynækologisk Klinik, Rigshospitalet

Dogme

Græsk - *dogma* = mening

- religiøs læresætning

- fastslået (ukritisk antaget) læresætning

Evidens

Latin - *e + videre* = at se

- *evidentia*: klarhed, tydelighed, vished

- *evident*: indlysende, åbenbart, øjensynligt

- hastig udvikling af teknologien
 - uanede muligheder for diagnostik
- eksplosion af behandlingstilbud
 - hvad er det rigtige behandlingsvalg?
- stigende sundhedsudgifter
 - prioritering!

Dogme

Evidens

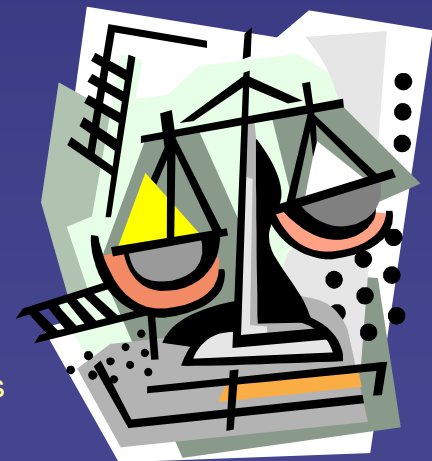
Evidence Based Medicine

“the conscientious, explicit, and judicious use of current best evidence in making decisions about the care of individual patients”

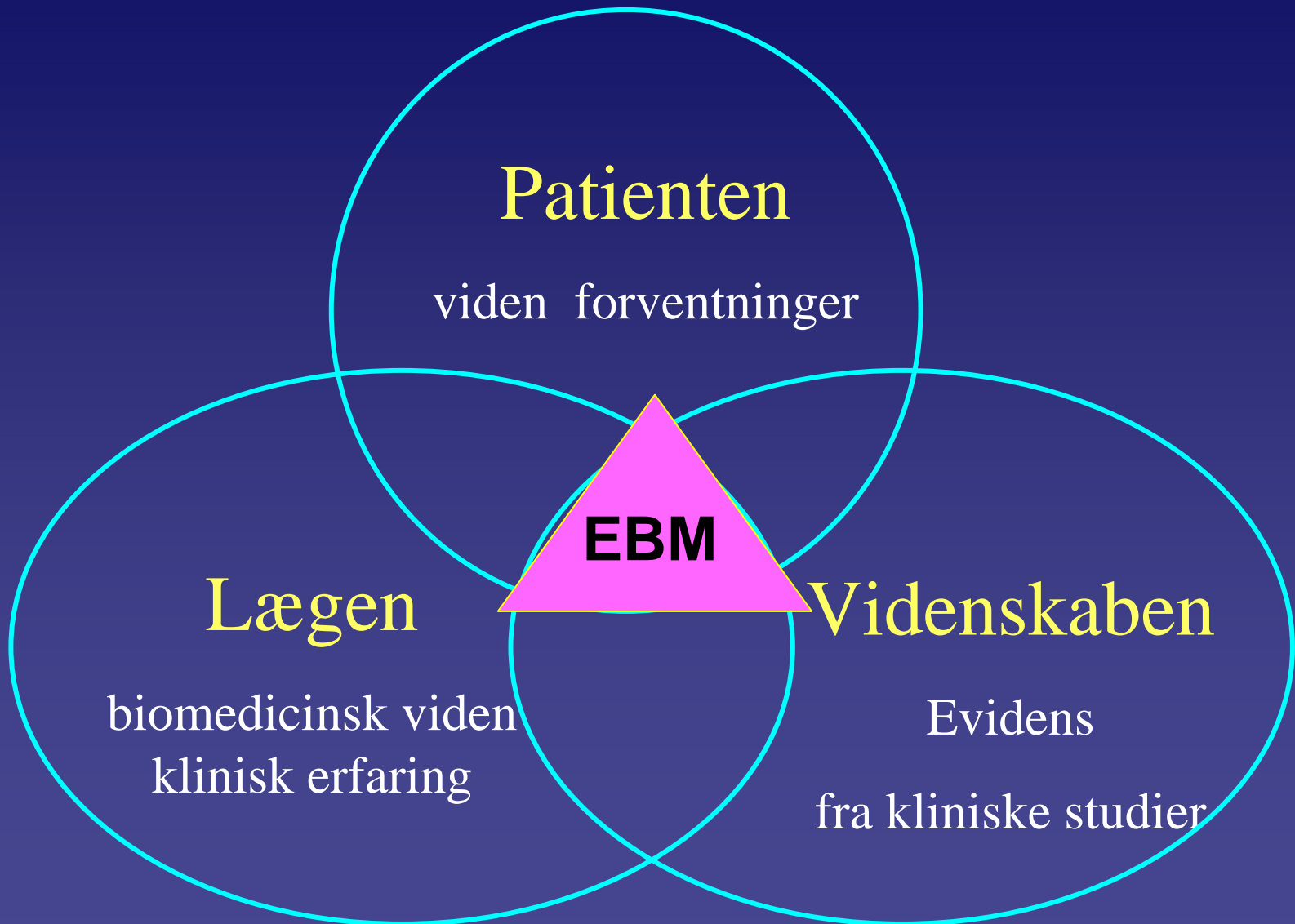
Haynes, Sachett, Gray, Cook, Gyatt

APC Journal Club 1996

”... den samvittighedsfulde, tydelige og indsigtfulde brug af eksisterende, gældende bedste evidens i klinisk beslutningstagen hos den enkelte patient...”

Grundlaget for valg af behandling:

Kliniske spørgsmål ved håndtering af patienten opstår ofte vedrørende:

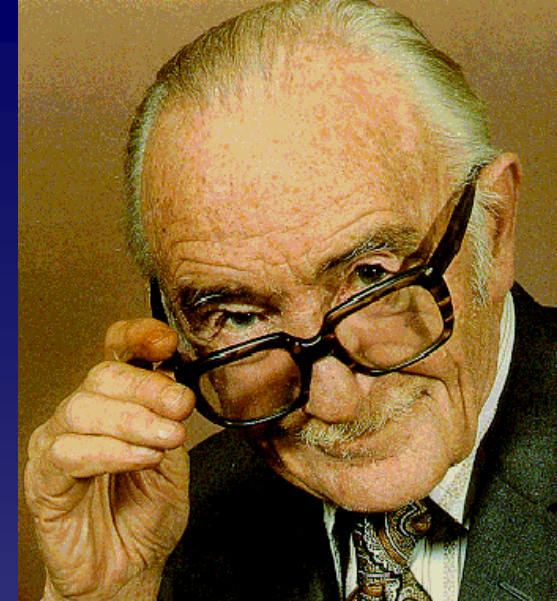
1. Diagnostiske test
2. Prognose
3. Behandling
4. Bivirkning
5. Profylakse

Mål: At kunne vurdere troværdigheden og anvendeligheden af den foreliggende evidens og kunne anvende dens resultater ved kliniske beslutninger

” Det er en klar kritik af vor profession, at vi ikke har organiseret kritiske oversigter inden for specialer og subspecialer, der opdateres løbende, af alle relevante, randomiserede, kontrollerede forsøg ”

Archie Cochrane, 1979

- *collaboration*
- *building on the enthusiasm of individuals*
- *avoiding duplication*
- *minimizing bias*
- *keeping up to date*
- *striving for relevance*
- *promoting access*
- *ensuring quality*
- *continuity*

**Professor
Archibald Leman Cochrane
(1909 - 1988)**

www.cochrane.org

Skal vi blive ved med at søge evidens?

*"My students are dismayed when I say to them:
Half of what you are taught as medical students
will in 10 years have been shown to be wrong.
And the trouble is, none of your teachers knows
which half"*

Dr Sydney Burwell, Dean of Harvard Medical School

Evidensbaseret medicin i praksis:

- en omhyggelig og afvejet brug af den **bedste foreliggende evidens** fra klinisk forskning vedrørende håndteringen af den enkelte patients problemer

- Metaanalyser
- Reviews
- Referenceprogrammer
- Guidelines

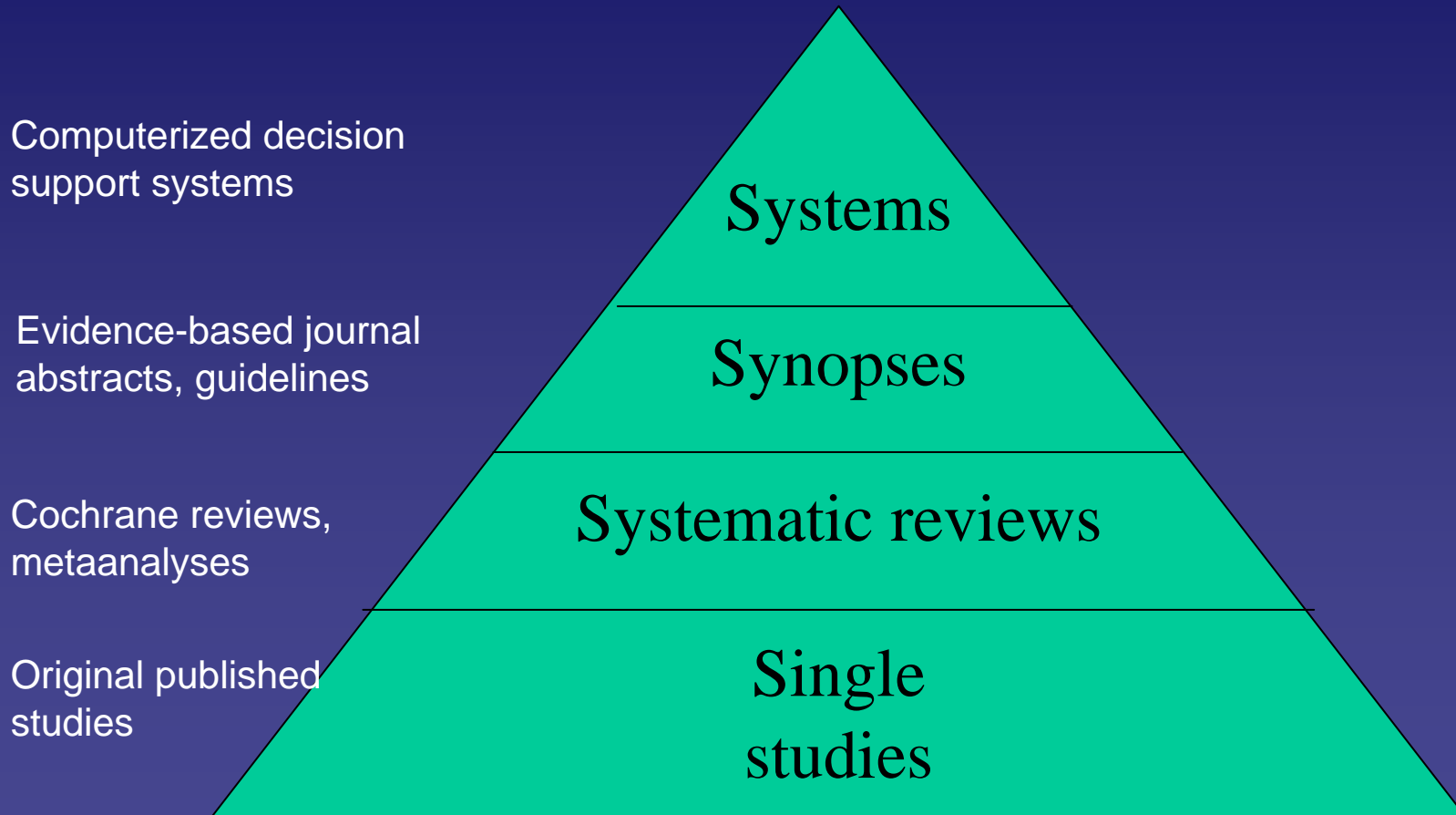
Guidelines DSOG:

*Obstetriske:
Sandbjerg i januar*

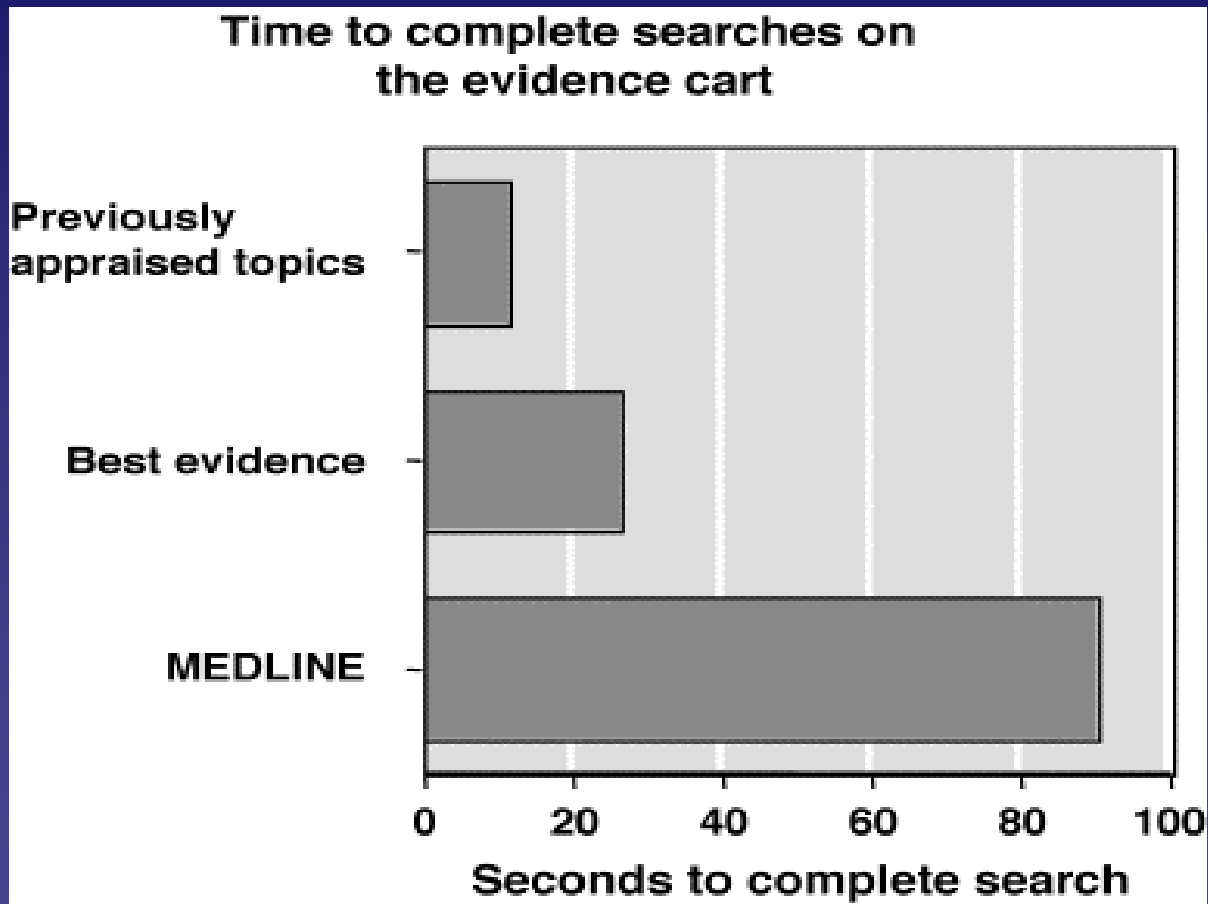

*Gynækologiske:
Hindsgavl i september*

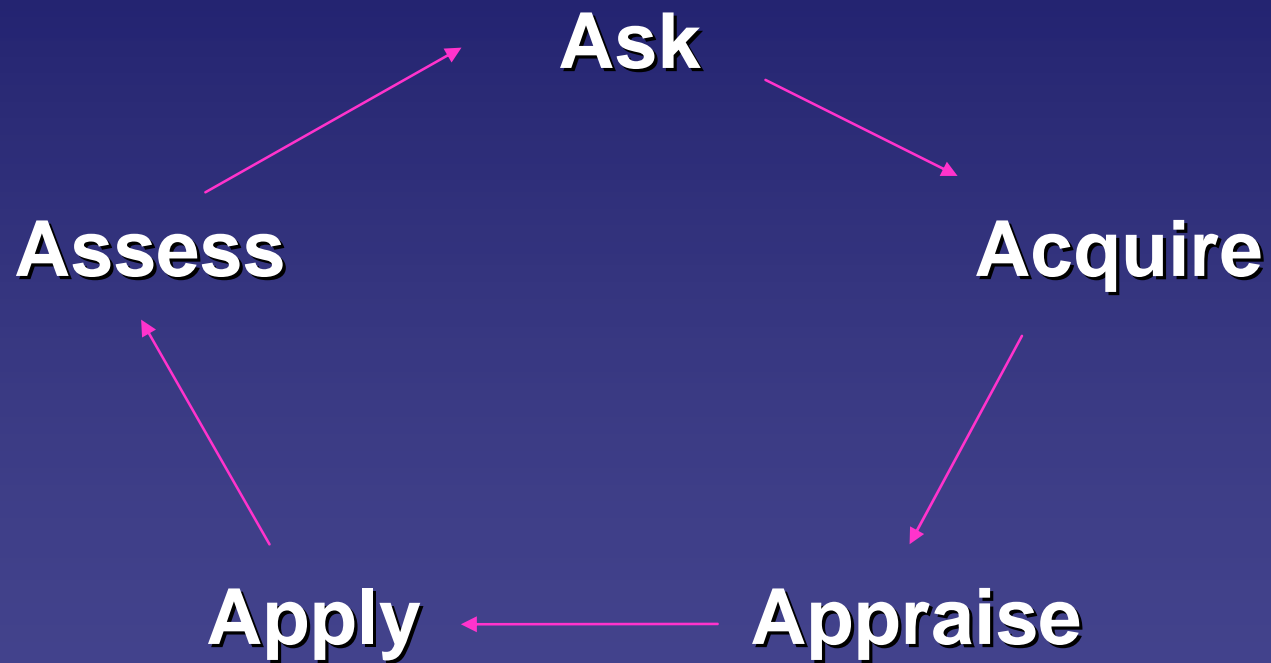
Acquiring information

Acquiring information

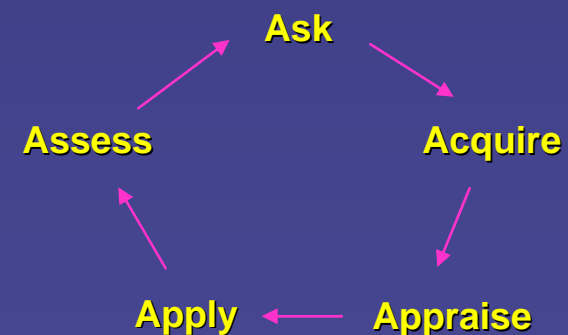

Evidence Based Practice

De 5 trin i EBM processen:

1. Stil og reformuler et klinisk spørgsmål
– *komplekst, kan ikke besvares*
2. Søg og udvælg relevant litteratur – *adgang, træning*
 - ligner det kliniske spørgsmål mit spørgsmål?
 - ligner patienterne min patient?
 - er der anvendt et relevant klinisk endpoint?
surrogat endpoints – kliniske endpoints
3. Læs litteraturen kritisk og find et svar
– *tidskrævende, forskningsmetoder*
4. Omsæt svaret til handling
– *organisation, magtstrukturer, mod*
5. Evaluer processen og resultatet kritisk
– *bliver glemt, ikke prioriteret*

Seven Alternatives:

• *Eminence based medicine*

- The more senior the colleague, the less importance he or she placed on anything as mundane as evidence.

• *Vehemence based medicine*

- The substitution of volume for evidence.

• *Eloquence based medicine*

- Sartorial elegance and verbal eloquence are powerful substitutes for evidence.

• *Providence based medicine*

- The decision is best left in the hands of the Almighty.

• *Diffidence based medicine*

- The diffident doctor may do nothing, which may be better than doing something merely because it hurts the doctor's pride to do nothing.

• *Nervousness based medicine*

- In an atmosphere of litigation phobia, the only bad test is the test you didn't think of ordering.

• *Confidence based medicine*

- This is restricted to surgeons.